

27.09.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**27 Eylül 2021
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

27 Eylül 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Bayburt Üniversitesi Merkezi Araştırma Laboratuvarı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim ve Öğretimde Mükemmeliyet Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği
- İstanbul Gelişim Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Kafkas Üniversitesi Lojistik Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Kafkas Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Kırmızı et üreticileri toplanıyor

Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği Olağan Mali Genel Kurulu 15 Ekim 2021 Cuma günü toplanıyor.

Basın İlan Kurumu ilan portalı ilan.gov.tr'de yer alan bilgiye göre, Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği Olağan Mali Genel Kurulu 15 Ekim 2021 Cuma günü toplanıyor.

Toplantı, Tarım ve Orman Bakanlığı Veteriner Hekim Mehmet Akif Ersoy Konferans Salonu, Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Caddesi No 161 Ankara adresinde belirlenen gündem doğrultusunda gerçekleştirilecek.

Toplantı yeter sayısına ulaşamadığı takdirde 22 Ekim 2021 Cuma günü aynı adreste, aynı saatte ve aynı gündem doğrultusunda çoğunluk aranmaksızın toplanılacak.

TESK: Vatandaşı gizli zam yansıtıyor

TESK Genel Başkanı Palandöken, bazı ürünlerde gramajı düşürüp aynı fiyattan satanlara karşı uyarılarda bulundu

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, gıda ürünlerindeki gramaj hilesi konusunda vatandaşları uyararak, "Piyasaları ve ceplerimizi doğrudan etkileyen bu etik dışı durumlara karşı uyanık olunmalı." ifadesini kullandı.

Palandöken, vatandaşların gramaj hilesi konusunda denetimlerini kendilerinin yapmasını, bu konuda Ticaret Bakanlığına şikayet başvurularını geciktirmemelerini istedi.

Tüketicinin cebinden çıkan para aynıyken dolaba giren ürünün eksik olduğuna işaret eden Palandöken, bu konuda Bakanlık ve denetim ekiplerinin çalışmalarını hızlandırdığını ve cezaları artırdığını bildirdi.

Enflasyonu da olumsuz etkileyen gramaj oyunlarının devam ettiğini belirten Palandöken, "Birçok kalemde vatandaşı gizli zam yansıtıyor. Zabıta ekipleri denetimleri yapıyor fakat vatandaş önce kendi fiyat ve gramaj denetimini yapmalı. Piyasaları ve ceplerimizi doğrudan etkileyen bu etik dışı durumlara karşı uyanık olunmalı. Esnafımız ürünleri alıp satmak dışında hiçbir müdahalede bulunamıyor. Buna rağmen sanki esnafın dükkanında satılan ürünler bu şekilde hile yapılmış gibi bir algı söz konusu. Zincir marketlerden alışverişlerde bu konuda dikkatli olunmalı. Bununla birlikte yasal bir düzenlemeyle gıda ürünlerinin gramajlarının tüketicinin göreceği şekilde yazılma zorunluluğu getirilmeli. Gramaj standardı getirilmeli. Üretici değişiklik yaptıysa da bunu tüketiciye ve fiyatlara yansıtmak zorunda olmalı." ifadelerini kullandı.

5 zincir market için müfettiş görevlendirildi

Ticaret Bakanlığı, 5 büyük zincir marketteki ürünlerde fahiş fiyat artışı yapılıp yapılmadığının tespiti için Ticaret Müfettişleri görevlendirildiğini açıkladı.

Ticaret Bakanlığı, 5 büyük zincir marketin denetimi için Bakan Mehmet Muş'un talimatıyla Ticaret Müfettişleri görevlendirildiğini duyurdu.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada şunlar kaydedildi:

"Son dönemde, temel gıda ve ihtiyaç maddelerinde fahiş fiyat artışları olduğuna ilişkin vatandaşlarımız tarafından Bakanlığımıza iletilen başvuru ve şikayetler dikkate alınarak, Ticaret İl Mdrlklerimizce 81 ilde fahiş fiyat artışı yapılıp yapılmadığına ve Fiyat Etiketleri Yönetmeliğine aykırılıkların olup olmadığına ilişkin denetimler sürdürülmektedir.

Bununla birlikte, tüm ülke sathında faaliyet gösteren ve en yaygın şube ağına sahip olan 5 büyük zincir markette yumurtadan süte, makarnadan pirince, sebze ve meyveden temizlik malzemelerine kadar geniş bir yelpazedeki üründe fahiş fiyat artışı yapılıp yapılmadığının tespiti için Ticaret Bakanı Sayın Mehmet Muş'un talimatlarıyla Ticaret Müfettişleri görevlendirilmiştir.

Bakanlık olarak, serbest rekabete ve piyasa koşullarına aykırı hareket ederek tüketicilerin mağduriyetine neden olanlarla mücadelemizi sürdürmekte ve bu konuda yasal ervede her türlü tedbiri almakta kararlıyız."

Erdoğan: Ticaret Bakanlığı bunlara gerekli operasyonları yapacaktır

Birleşmiş Milletler (BM) 76'ncı Genel Kurulu toplantısına katılmak üzere bulunduğu ABD'nin New York kentindeki Türkevi'nde değerlendirmelerde bulunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, fahiş fiyatla mücadeleyle ilgili soruya, "5 zincir market var. Bunlar bütün ürünü toparlıyor. Bu 5 zincir marketin topladığı ürünle piyasalar altüst oluyor. Zincir marketlerin sınırsız uygulamalarıyla mücadelede Ticaret Bakanlığı gerekli olan her türlü tedbiri alıyor, bunlara gerekli operasyonları yapacaktır. Bunlar eğer bu noktada daha adil davranırlarsa hem vatandaş uygun fiyatla ürün alabilecektir hem de üretici şu an itibarıyla kazanımını, parasını zamanında alma şansına ulaşacaktır." yanıtını vermişti.

Bakan Pakdemirli: iftimizin zarar ediyoruz dediği rn yok

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, tarımsal üretim son 3 senedir büyüdüğünü belirterek, "Bugün itibarıyla çiftçimizin biz zarar ediyoruz dediği bir ürün yoktur" dedi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, gıda fiyatlarındaki artışa ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Pakdemirli, Küçük Menderes Havzası Tarım Orman Sektör Buluşması'nda yaptığı konuşmada, salgının halen devam ettiğini ve belli bir süre daha bununla yaşıamak durumunda kalınacağını dile getirdi. Pakdemirli, 2050 yılına kadar ister istemez iklim değişikliği sebebiyle yüzde 10 ila yüzde 25 verim kaybı yaşıayacaklarını ifade etti.

Gıda fiyatlarındaki artış için çözüm çalışmalarının devam ettiğini belirten Pakdemirli, "Bugün itibarıyla toplumda yapılan tespitler doğrudur ama bazıları yüzeysel duruyor. Bizim burada yapısal bir şey yapmamız lazım. Yeni bir sayfa açıp yeni bir sayfanın üzerinden bu işi götürmemiz lazım. Yani bugün üreticiye sorsanız 'En çok alın teri bende ancak ben istediğim kadar alamıyorum. Bende 10 lira, pazarda 20 lira' diyor. Tüketicisi de 'Ben istediğim kalitede bir ürünü haklı bir fiyat seviyesinden alamıyorum, ulaşıyorum. reticidedeki fiyatlarla bana gelen arasında ciddi bir fark var...' Bu mesele sadece Türkiye'nin meselesi değil. Bütün G20 lkelerinde ana meselelerden biri bu. Yani tohumdan çatala kadar olan zincirdeki meseleyi çözmek, aradaki seviyeleri daha iyi bir noktaya getirebilmek..." ifadelerini kullandı.

"Çiftçimizin zarar ediyoruz dediği ürün yok"

Tarımsal üretimin Türkiye'de son 3 senedir büyüdüğünü belirten Pakdemirli, "Allah'a şükürler olsun bugün itibarıyla, -biraz sonra konuşacağız, dertlerinizi dinleyeceğiz ama- çiftçimizin biz zarar ediyoruz dediği bir ürün yoktur. Besici ve yetiştiricimizi için zaman zaman maliyetlerin arttığı dönemler olabilir. Bunlarla da ilgili tedbirleri alıyoruz almaya da devam edeceğiz." şeklinde konuştu.

Sözleşmeli üretime de değinen Pakdemirli, "Sözleşmeli üretimi Türkiye'de çok daha yaygın ve daha iyi bir yere getirmemiz lazım. Türkiye'de sözleşmeli üretim kayıtlı olarak yüzde 5 ama ABD'de bitkisel üretimde yüzde 80-85." ifadelerini kullandı.

Sebze ve meyve tacirlerinin borçlandırma usulüyle sözleşmeli üretim yaptığını kaydeden Pakdemirli, ancak bunun tek taraflı bir dikte ve dayatma ile yapıldığını ifade etti. Sözleşmeli üretimin tamamen gönüllülük usulüyle çalışılacak bir sistem olduğunu aktaran Pakdemirli, bunun uzun vadede enflasyonla mücadeleye de fayda sağlayacağına inandığını aktardı.

Trakya'da kuraklık nedeniyle ayçiçeği verimi azaldı

Türkiye'nin ayçiçeği ihtiyacının önemli kısmını karşılayan Trakya'da yaz mevsiminin kurak geçmesi ürün verimini olumsuz etkiledi.

Türkiye'nin ayçiçeği ihtiyacının önemli kısmını karşılayan Trakya'da yaz mevsiminin kurak geçmesi ürün verimini olumsuz etkiledi.

Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ'da yaklaşık 3 milyon 500 bin dekar alanda ekilen ayçiçeğinde hasat büyük ölçüde sona erdi.

Bölgede nisan ayında ekilen ayçiçekleri, aşırı sıcak ve kuraklık nedeniyle danelerini istenilen ölçüde dolduramadı. Bazı çiftçiler, ürünlerini sulayarak verimi artırmak için büyük çaba sarf etti.

Kırklareli Tarım ve Orman Müdürü Mehmet Aksoy, AA muhabirine, kentte bu yıl 950 bin dekar alanda ayçiçeği ekimi yapıldığını söyledi.

100 bin dekar alanda sulu tarım yapıldığını belirten Aksoy, şu anda verimin ortalama dekar başına 175 kilogram civarında olduğunu bildirdi.

İklim değişikliklerine bağlı olarak bu sezon rekolte düşüş yaşandığını dile getiren Aksoy, "Bizim bu seneki rekoltemiz 180-185 bin ton civarında. Sadece ilimizde yaklaşık 20 bin ton düşüşümüz olacak." dedi.

Suyun doğru kullanımının önemine işaret eden Aksoy, şöyle konuştu:

"Sulanabilir alanları artırırsak Kırklareli'nde verimi dekar başına 400 kilografa kadar çıkarabiliriz ayçiçeğinde. 950 bin dekar alanın tamamını sulanabilir yapmayı başarırsak Türkiye üretiminin herhalde ikincisi ya da birincisi olacağız. Sulu tarımı teşvik etmemiz gerekiyor.

Trakya özel bir bölge. Trakya ile Anadolu'yu kıyaslayamayız. Anadolu'nun birçok yerinde su olmadan hiç verim alamazsınız ancak Trakya'da kuru tarımla ayçiçeğinde 100 kilogram ortalama alabiliyoruz en kötü arazilerde. Trakya'nın özel durumu, ekolojik durumu, yağış durumu Anadolu'dan çok iyi."

Aksoy, Kırklareli'nin ülke ayçiçeği üretiminde beşinci sırada bulunduğunu da sözlerine ekledi.

"Son yıllarda kuraklık hissedilmeye başladı"

Tekirdağ Tarım ve Orman Müdürü Oktay Öcal da Trakya'da son 2 yıldır kuraklığın etkilerinin hissedildiği söyledi.

Kentte geçen yıl ayçiçeği rekoltesinin 370 bin ton olduğunu ifade eden Öcal, "Hasat çalışmalarımız halen devam etmekte. İnşallah bu rakamı yakalarız. Son yıllarda kuraklık hissedilmeye başlandı. Geçen yıl dekar başına verimimiz 230-240 kilogramdı. Bu yıl bazı bölgelerde 180-190 kilogramları duyuyoruz ama bazı bölgelerde 250-300 kilografa kadar yaklaşan yerler de var. Geçen yıl da biraz kurak geçti. Hemen hemen aynı dönemlerde yine yağış olmadı." dedi.

Edirne Tarım ve Orman Müdürü Atilla Bayazıt da ayçiçeğinde geçen yıl 240 bin ton ürün elde edildiğini, bu yıl verimin geçen yılın altında olmayacağını düşündüklerini dile getirdi.

"İstedğimiz verimi alamadık"

Kırklareli'nin Dolhan köyünde çiftçilik yapan Necdet Tuna, bu yıl hava sıcaklıklarına bağlı olarak ekimleri geç yapmak zorunda kaldıklarını, bunun da verim kaybına yol açtığını belirtti.

Önceki yıllarda dekar başına 370 kilogram verim aldıkları arazilerden bu yıl en fazla 280 kilogram ürün alabildiklerini dile getiren Tuna, şunları kaydetti:

"Bu sezon ekimlerimiz geç kaldı, geç ektik. İstedğimiz verimleri tam alamadık. Daha iyi olması lazımdı. Kurak bölgelerden 100-150 kilogram, sulak alanlardan 250-300 kilogram arasında verim aldık."

Kayrılan Türk değil yabancı çiftçi oldu

Tarım Bakanı Bekir Pakdemirli'nin "Zarar eden çiftçi yok" açıklaması yankı uyandırdı. CHP'li Başevirgen, çiftçinin borcunun katlanarak arttığını belirterek "Bakanın kayırdığını söylediği çiftçinin Türk çiftçisi olmadığı kesin" dedi.

Meclis Tarım Orman ve Köyşleri Komisyonu üyesi Bekir Başevirgen, Tarım Bakanı Bekir Pakdemirli'nin "Zarar eden çiftçi yok" açıklamasına tepki gösterdi. Başevirgen, "Fındıkta, üzümde, tütünde ve pamukta yabancı firmaların CEO'su gibi çalışan bakan ithalat baronlarının mutluluğuna tercüman olmuş" dedi.

Bekir Başevirgen

ÜRETİMDEN ÇEKİLDİLER

CHP'li Başevirgen, bakanın “Hatta sadece çiftçiyi kayırdık” ifadesinin gerçeklerle örtüşmediğini söyleyerek şunları dile getirdi: “Bakanın kayırdığını söylediği çiftçinin Türk çiftçisi olmadığı kesin. Çünkü bizim çiftçimizin borcu son 18 yılda 56 kat arttı, 34 milyon dönümlük alan tarımsal üretimden çıktı. Son 18 yılda 5 milyon büyükbaş hayvan ithal edilmesine karşılık 1 yıldır üreticinin süt teşvik primleri ödenmedi. Bu yıl 11.5 milyon ton buğday ithal edildi ve 3.5 milyar dolar başka ülkelerin çiftçisine destek verildi. Çiftçinin traktörüne bile haciz geldi. Çiftçi 220 milyar liralık borca battı. Fındıkta, üzümde, tütünde ve pamukta yabancı firmaların CEO'su gibi çalışan Bakan ithalat baronlarının mutluluğuna tercüman olmuş” ifadesini kullandı. Çiftçilerin borçlandığına ve desteklenmediğine dikkat çeken Başevirgen, “Ürettiğinden para kazanamayan ve desteklenmeyen çiftçi üretimi ve toprağını bırakarak kente göç ediyor. Çiftçi köyde de kentte de yoksullaştı. Tarımsal araziler boş duruyor. Bakanın 'kayırdık' dediği çiftçi kesinlikle bizim çiftçimiz değil. Gümrük vergilerini sıfırlayarak hasat zamanı ithalat izinleri verdiğini, kendi çiftçisine vermediği paranın kat be kat fazlasını yabancı çiftçilere ödediğini unutmuş. Bizim çiftçimiz borçtan başka bir şey görmedi. Kayırma bunun neresinde” diye sordu.

Başevirgen, çiftçilerin yaşadıkları sıkıntıları defalarca bakana duyurmaya çalıştıklarını, ancak sonuç alamadıklarını belirterek “Sayın Bakan, Türk tarımını düşünüyorsanız lütfen istifa edin” dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: ABD Suriye'den çıkmalıdır

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, New York'ta Amerikan CBS televizyon kanalına verdiği mülakatta, ABD'nin Afganistan'dan çekildiği gibi Suriye ve bölge ülkelerinden de askerini çekmesi gerektiğini söyledi. Erdoğan, "Benim burada tasarrufum olursa Suriye'den çıkmalarıdır, Irak'tan çıkmalarıdır. Afganistan'dan çıktıkları gibi çıkmalarıdır." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Face the Nation" programı sunucusu Margaret Brennan'ın sorularını yanıtladı.

"ABD'nin Afganistan'dan ayrılmasının bölgeyi daha emniyetsiz hale getirdiğini düşünüyor musunuz?" sorusunu Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle cevapladı:

"20 yıldır Amerika'nın burada kalışıyla bölge güvenli bir hale gelmedi ki. Tam aksine, bölge her geçen gün ciddi manada kan kaybetti. Biz burada bine yakın elemanımızla havalimanının korunması konusunda görev icra ettik. Bize en sonunda havalimanının korunması teklifi geldiğinde Brüksel'de Sayın (Joe) Biden'la bunları konuştuk. Bizim böyle bir görevi üstlenebileceğimizi kendilerine söylediğimde, 'Üç şeyi de isteriz' dedim. Bunun birisi lojistik destek. Lojistik destekten talebimiz, idari ve malidir. Bir diğer adım da özellikle şu an ellerinde bulunan silah, mühimmat vesaire bunların Türkiye'ye devridir ama öyle şeyler oldu ki tam aksine (Hamid) Karzai Havalimanı'ndaki tüm silahların mühimmatların, araçların hepsi Taliban'a verildi. Şu anda da Taliban orada Amerika'nın silahlarıyla hareket ediyor. Bu gerçekleri de tabii görmek gerekir. Fakat biz bazı şeylere de alıştık. Aynı şekilde Türkiye'ye saldıran

terör örgütleri de maalesef Amerika'dan çok ciddi silah, mühimmat desteği aldı. Bu, geçmiş hükümette de aynı şekilde oldu, şu anda da aynı şekilde oluyor. Öncelikle PKK/YPG/PYD terör örgütlerine bu tür silah desteklerinin verilmemesi gerekir."

"ABD terör örgütlerini desteklememeli"

"ABD'nin, DEAŞ'a karşı mücadelede müttefik olarak gördüğü gruplara tedarik ettiği silahların Türkiye'ye karşı kullanıldığına yönelik bir kanıt var mı? ABD desteğinden dolayı bu gruplardan size yönelik tehdit var mı?" şeklindeki soruyu Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bunu Sayın (Donald) Trump döneminde de Trump'ın kendisine de ifade etmiştim. Şu anda da yine aynı şekilde tırlarca silah, mühimmat vesaire bölgeye geliyor. Bunların hepsini biz kendilerine istihbarat örgütümüz vasıtasıyla da ifade ettik, ifade ediyoruz. Bundan sonraki süreçte de aynı şekilde tabii bunu ifade edeceğiz." şeklinde yanıtladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bunları Başkan Biden'a sundunuz mu?" sorusu üzerine, "Bunların hepsini biz muhataplarımıza sunduk. Şu anda benim İstihbarat Başkanım aynı şekilde muhatabına bunları sundu, sunuyor. Bundan sonra da bunları sunmaktan çekinmeyiz. Çünkü bazı gerçekler var. Amerika NATO ülkesidir. Biz aynı şekilde NATO ülkesiyiz. NATO'da dayanışma içerisinde olmamız gerekirken terör örgütleri buralardan bu tür destekleri almamalı. Bunu da söylemek durumundayız." dedi.

"Afganistan'a kimsenin vermediği desteği biz verdik"

Türkiye'nin Taliban'a Afganistan'daki havalimanını işletmesi için yardım ve teknik destek sağlayıp sağlamadığı ve yeni Taliban hükümetiyle ilgili ne düşündüğü sorusu üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu:

"Şu anda henüz bizim Taliban'la anlaşmaya vardığımız herhangi bir konu yok. Şu anda Taliban daha çok Katar ile müşterek hareket ediyor. Biz ise askerlerimizi, sivil vatandaşlarımızı oradan çektik. Biz şu anda havalimanında yokuz. Taliban ile de şu anda herhangi bir iş birliğimiz yok ama bir şeyi çok açık ve net söylemem lazım. Bizim Afganistan halkına karşı tarihten gelen bir birlikteliğimiz var. Kimsenin Afganistan'a vermediği desteği her zaman biz verdik. Alt yapıda, üst yapıda Afganistan'da birçok yatırımların içerisinde olduk ve bundan sonraki süreçte de bunu yaparız. Dediğim gibi, bu yapılan yanlışlıklar sebebiyle de askerimizi çektik, sivil vatandaşlarımızı çektik ve şu anda Afganistan'da biz yokuz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Kabil Havalimanı'nın işletilmesine yardım edip etmeyeceğine ilişkin, "Dediğim gibi, bu, anlaşmalara, sözleşmeye bağlı. Burada eğer gerçekten karşılıklı anlaşmalarla olumlu bir adım atılacak olursa... Şu anda Afganistan'daki hükümet kapsayıcı değil, kucaklayıcı değil. Kucaklayıcı, kapsayıcı olmayan bir hükümetle böyle bir adım atmak da bizim için bir defa mümkün değil ama bu kapsayıcı olursa, kucaklayıcı olursa bizler de Türkiye olarak orada yer alırız." yorumunu yaptı.

"Bundan sonra da ülkemize hala Afgan mülteci almaya gücümüz yetmez"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Şu an ülkesinden kaçan Afgan mülteciler var. Bunların bazıları Türkiye'ye yöneldi. Geçen ay Türkiye'nin mülteci deposu olmak gibi bir görevi ve yükümlülüğü olmadığını söylediniz. Bu kimin yükümlülüğü? Bu mültecileri almak ABD'nin yükümlülüğü mü?" sorusu üzerine, "Şu anda ABD zaten bu tür sorumlulukları yerine getirmede ki... Şu anda kayıt dışı, kayıt içi olmak üzere benim ülkemde 300 bini aşkın Afgan mülteci var. Bundan sonra da ülkemize hala Afgan mülteci almaya gücümüz yetmez ama Amerika, Afgan mültecileri buraya alacaksa o da ayrı bir konu. Ben Amerika'nın mülteci politikalarını paylaşamam ama Amerika da benim mülteci politikalarımı herhalde paylaşamaz ama tabii, özellikle açık söylüyorum, bizim kapımız da yol geçen hanı değildir." açıklamasını yaptı.

Benim 5 tane uçağım var, neden verilmiyor?

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Siz de ABD gibi NATO'nun bir parçasısınız. Rusya, Türkiye'nin S-400 hava savunma sistemlerini satın almaya devam etmeyi planladığını söylüyor. Neden buna devam ediyorsunuz? Biden sizden durmanızı istedi mi?" sorusu üzerine şunları söyledi:

"Ben Başkan Biden'a gerekenlerin hepsini söyledim. Şimdi de söyleyeyim; bakın biz F-35 uçaklarını aldık ve 1 milyar 400 milyon dolar ödeme yaptık. Fakat bizim bu 1 milyar 400 milyon dolar ödeme yaptığımız uçaklarımızı Amerika bize teslim etmedi. Patriotlar noktasında bunları istedik, maalesef bu konuda da yine aynı şekilde bize Patriot vermedi. Sayın Trump'ın döneminde de bunları görüştüğümüzde, konuştuğumuzda Sayın (Donald) Trump şunu söyledi; 'F-35'ler için 1 milyar 400 milyon dolar ödeme yapan Türkiye'ye F-35'leri niçin vermiyoruz?' Bunu dünya basınının önünde söyledi. Peki şu anda benim bu 5 tane uçağım niye verilmiyor? Bu parayı ben ödedim. Ödediğim para ortada."

ABD'ye "Benim bir başka ülkeden alacağım herhangi bir savunma sistemine müdahale edemezsiniz" mesajı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin S-400 alımı karşısında ABD'nin tutumuna ilişkin ise şu değerlendirmelerde bulundu:

"Ona karışamaz. Siz bana Patriot vermezseniz, savunma noktasında benim bir başka ülkeden alacağım herhangi bir savunma sistemine müdahale edemezsiniz. Bakın bu konuda NATO Genel Sekreteri (Jens) Stoltenberg gayet güzel bir açıklama yaptı; 'Biz ortaklarımızın kimden, nereden, ne kadar herhangi bir sistem satın aldığına müdahale edemeyiz.' dedi. Kim bu? Stoltenberg; NATO'nun Genel Sekreteri. Buyurun, gerçek ortada. Kimse kusura bakmasın. Ben de şunu söyleyeceğim; Türkiye'nin güvenlik riskini kim paylaşacak? Türkiye, kendi güvenlik riskini kendisi temin edemezse, acaba birilerinin eline avucuna mı bakacak? Sen bana Patriot vermeyeceksin, benim hangi ülkeden, hangi savunma sistemini aldığıma da müdahale edeceksin! Öyle bir şey olamaz."

Sadece hava kuvvetlerinin bu işe yetmeyeceğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Savunma sistemleri farklıdır, hava kuvvetleri farklıdır. Çünkü şu anda hava kuvvetleri noktasında da yarın Amerika'nın F-16'ların devamını sürdüreceğine, benim elimde bir garanti var mı? Böyle bir garanti de olmayacağına göre belki o zaman biz çok daha farklı adımları da atmak zorunda kalacağız." dedi.

"Türkiye, kendi savunma noktasındaki bütün kararlılığını ortaya koyacaktır"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bundan sonraki dönemde de kimse bizim savunma sistemleri noktasında hangi ülkeden ne kadar ne alacağımıza müdahale edemez. Bunun kararını verecek olan biziz. Şu anda 84 milyon nüfusa sahip bir ülke olan Türkiye, kendi savunma noktasındaki bütün kararlılığını ortaya koyacaktır. Bu kararına da kimse müdahale edemez." diye konuştu.

Sunucunun "Bu, yanıtın 'evet' olduğu gibi anlaşılıyor." yorumu üzerine ise Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ne demek... Tabi ki evet." dedi.

"Orta Doğu'da ne yapacağımızın kararını biz veririz"

"Amerikan halkı ABD'nin Orta Doğu'da askeri dahli olmasına siyasi irade göstermediğine karar verdi. Bu sizin ve ülkeniz için ne anlama geliyor?" sorusunu Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle cevapladı:

"Bu, Amerika'nın kendi takdiridir, bunu biz belirleyemeyiz. Orta Doğu'da ne yapacağımızın kararını biz veririz. Ben sadece bir şey söylüyorum. Amerika NATO ülkesidir, Türkiye NATO ülkesidir. Amerika, bölgedeki PKK, PYD, YPG gibi terör örgütleriyle beraber mi hareket edecek yoksa NATO'da beraber olduğu dostuyla, Türkiye'yle beraber mi hareket edecek? Bunun kararını vermesi lazım. Ben ikincisini tercih ediyorum."

"Ben her zaman Amerika'daki lider dostlarıma PKK, PYD, YPG terör örgütlerine karşı duruşumuzu anlattım"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Biden yönetimi size Suriye ve Irak'taki müttefiklerine yönelik politikasında değişikliğe gitme niyetinde olduğunu söyledi mi?" şeklindeki soru üzerine, "Bu konulara girme fırsatımız olmadı, çünkü üzerinde durduğumuz konu ağırlıklı olarak Afganistan'dı. Ama ben her zaman Amerika'daki lider dostlarıma PKK, PYD, YPG terör örgütlerine karşı duruşumuzu anlattım. Bunu Trump döneminde de yaşadık. Dedik ki 'Bunların Türkiye'ye taşıdıkları binlerce tır silahı, mühimmatı ne yapacaksınız?' Olumlu cevap alamadık." dedi.

"Suriye'deki 900 ABD askerinin kalmasını mı yoksa gitmesini mi istiyorsunuz?" sorusu üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Tabi ki benim burada tasarrufum olursa Suriye'den çıkmalarıdır, Irak'tan çıkmalarıdır. Afganistan'dan çıktıkları gibi çıkmalarıdır. Çünkü eğer dünyada biz barışa hizmet etmeyi istiyorsak barış için o bölgelerde kalmanın hiçbir anlamı yok. Bırakalım o bölge halkı, o bölgedeki yönetim kararını kendisi versin." diye konuştu.

"Putin'le bunları zaten konuşuyoruz"

"Suriye için araya girilmesini Türkiye'ye mi bıraksınlar?" sorusunu ise Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bir defa şunu çok açık net söyleyeyim, biz istenmediğimiz yerde durmayız, istenmediğimiz yerde bulunmayız. Bakın biz şu anda Suriye'de 100 bin briket ev inşa ediyoruz. Evlerinden barklarından tamamıyla kovulmuş olan aileler için bunları biz inşa ediyoruz. Acaba diğer ülkeler ne yapıyor? Bu önemli." diye cevapladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "(Rusya Devlet Başkanı) Vladimir Putin'le bunun hakkında mı konuşacaksınız?" sorusunu, "Biz bunları zaten Putin'le konuşuyoruz." şeklinde yanıtladı.

Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Temenni ederim ki Amerika, Rusya, İran ve Türkiye, Suriye'de de Irak'ta da bu bölge insanların huzuru için bir çalışma içerisinde olsunlar." diye konuştu.

Faiz indirimi; erken mi yapıldı, geç mi kaldı?

Alaattin AKTAŞ

27 Eylül 2021 Pazartesi

- ✓ Bir vatandaş, naylon poşette biriktirdiği dolarlar, "Saat 2'yi bekliyorum, Cumhurbaşkanımız söyledi, faiz inecek ya, dolar daha da artacak, o zaman satacağım" diyor.
- ✓ Sıradan vatandaşın gördüğünü başkaları göremiyor mu; olacakları okuyamıyor mu, mümkün değil.
- ✓ Faturaya bakın; dolardaki 25 kuruş artış Hazine'ye 34 milyar TL, reel sektöre 32 milyar TL ek yük getirdi. Bu yük herkese enflasyon olarak dönecek!

Pek beklenmeyen faiz indiriminin ilk etkisinden kurtulmuş bir şekilde gelin biraz sakin kafayla düşünelim ve soralım: "Nisan, mayıs, haziran, temmuz ve ağustos toplantılarında faizi yüzde 19'da sabit tutan Merkez Bankası ne oldu da eylül toplantısında indirime gitti?"

Yüzde 19'a mart toplantısında çıkılmıştı; dolayısıyla bu oran marttan eylüle, tam altı ay uygulandı. Bu altı ayın sonunda nasıl bir gelişme yaşandı ya da nasıl gelişmeler yaşanacağı varsayılır oldu da faiz indirimine gidildi?

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın faize olan bakışı yeni ortaya çıkmış değil. Erdoğan tüm siyasi hayatı boyunca aynı görüşü korudu. Geçen yıl kasımda Naci Ağbal'ın Merkez Bankası Başkanı yapılması ve faizin yüzde 10.25'ten iki aşamada yüzde 17'ye yükseltilmesi karşısında sessiz kaldı ama martta yüzde 19'a çıkılması galiba bardağı taşırdı. Belki! Diyelim yüzde 19 "olmaması gereken bir orandı", bu oran beş toplantı boyunca neden sabit tutuldu da değişikliğe yeni gidildi?

Biz bu soruların yanıtını bulamadık.

Dedik ya, Erdoğan'a kalsa faizi çok daha önce ve çok daha yüksek oranda aşağı çekmek gerekir. Son sözü de o söylediğine göre niye eylüle kadar beklendi?

Faiz indiriminin ekonomide kısa dönemde ne büyük tahribatlara yol açacağını diğer bölümlerde anlatmaya çalışıyoruz. Bu tahribatları Merkez Bankası başta olmak üzere zaten herkes tahmin ediyor. O zaman başlıktaki soru, “Faiz indirimi, niye şimdi” sorusu daha da önem kazanıyor.

Siyaseten bir hesap mı var, bilemeyiz. Ama varsa bile faizin yüzde 19’dan yüzde 18’e düşmesinin vatandaşa olumlu etkisi neredeyse hiç olmaz, ortaya çıkacak etki de enflasyonun artması yönüyle ancak olumsuz olabilir. Geriye kalıyor bir tek faize karşı olma söylemiyle prim yapmak. Bu 2023 seçimi için erken bir adım değil mi?

Aslında indirim gecikti mi?

Yaşananlara farklı bir pencereden bakınca çok değişik bir tablo da görebiliriz.

Erdoğan faizin temmuz ya da ağustosta ineceğini haziran başında dile getirmişti ama bu olmadı. Belli ki Erdoğan’a enflasyonun artık gerileme eğilimine gireceği bilgisi de verilmişti ama o da gerçekleşmedi.

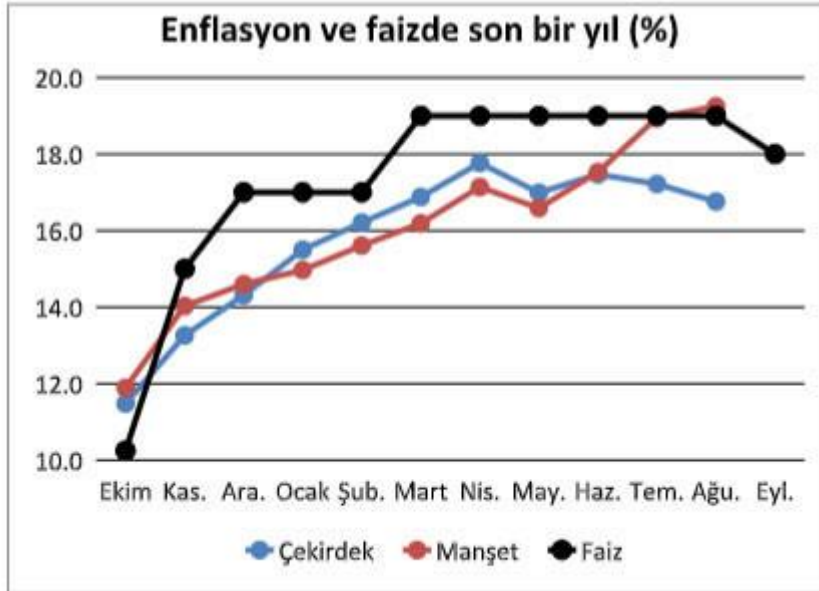
Şu durumda zaten temmuz-ağustos gibi beklenen faiz indiriminin aslında gecikmeyle eylüle kaldığını mı söylemek gerekir? Yani faiz indirimi erken değil, tam tersine geç kalmış diyebilir miyiz?

Biraz öyle görünüyor. “Enflasyon ne olursa olsun artık bir faiz indirimi gelecekti ve bir de manşet enflasyon gibi bir gerekçe bulundu, böylece indirim en azından birileri tarafından izah edilebilir oldu” demek herhalde yanlış değil.

Son bir yıl, üç başkan ve başlıca göstergelerin seyri					
	TÜFE (Yıllık yüzde değişim)			Politika faizi (%)	Dolar (ay sonu)
	Çekirdek(*)	Manşet	Gıda		
Ekim	11,48	11,89	16,51	10,25	8,31
Kasım	13,26	14,03	21,08	15,00	7,79
Aralık	14,31	14,60	20,61	17,00	7,42
Ocak	15,50	14,97	18,11	17,00	7,32
Şubat	16,21	15,61	18,40	17,00	7,37
Mart	16,88	16,19	17,44	19,00	8,33
Nisan	17,77	17,14	16,98	19,00	8,23
Mayıs	16,99	16,59	17,04	19,00	8,50
Haziran	17,47	17,53	19,99	19,00	8,68
Temmuz	17,22	18,95	24,92	19,00	8,41
Ağustos	16,76	19,25	29,00	19,00	8,30
Eylül				18,00	8,82

(*) Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE

Ekim ayı Murat Uysal dönemini, pembe aylar Naci Ağbal, maviler Şahap Kavcıoğlu dönemini gösteriyor. Mart ayındaki enflasyonu tam olarak hangi isme yazmak gerektiğini bilemediğimiz için beyaz bıraktık.

Manşetten çekirdeğe uzanan yolculuk...

Efendim artık merkez bankaları politika faizini belirlemede manşet enflasyonu değil çekirdek enflasyonu esas alıyormuş, Merkez Bankası'nın da öyle yapması iyiymiş falan filan...

Geçiniz!

Atılan adımın kılıfı yapılmak istenen bu görüşü ileri sürenlerin “Bunu yeni mi fark ettiniz, daha bir ay önce manşet enfl asyon deyip duruyordunuz” şeklindeki eleştirilere verecekleri bir yanıt herhalde vardır. Sahi var mıdır?

Göreve geldiğiniz günden beri “Bizim için temel gösterge çekirdek enfl asyondur” dersiniz; amenna!

Faizi sabit tuttuğunuz aylar boyunca çekirdek enfl asyona göre karar almış olursunuz; amenna!

Nisan, mayıs, haziran, temmuz ve ağustos... Tüm baskılara rağmen beş toplantıda faize dokunmamayı başardıktan sonra artık bir şekilde çaresiz kalınca çıkış yolu mu aradınız acaba?

Bu çıkış yolunu ararken de kendi kendinize “Ne yapsak ne yapsak, acaba çekirdeğe mi baksak” mı dediniz?

Yoksa yıllar öncesine gittiniz de bir bisküvi reklamındaki gibi aranızdan biri ya da birileri çekirdeği keşfedince “Tamam şimdi buldum” diye haykırdı mı?

Merkez Bankası sonuçları görmüyor olabilir mi?

Faiz indirimiyle birlikte ortaya çıkacak sonuçları Merkez Bankası’nın görmüyor olabileceğini varsaymak mümkün mü?

“Manşet değil çekirdek esas alınmalı” denildiği gün bile kurlar yukarı gitmedi mi?

“Faiz indirimi olabilir” anlamına gelecek bu açıklamadan sonra bile kur yükselince, faiz indirimine gidildiğinde kurun daha da yükselmesi beklenmiyor olabilir miydi?

Piyasadaki bütün oyuncular bu tabloyu okuyacak da, Merkez Bankası olup bitecekleri göremeyecek, tahmin edemeyecek!

Geçen perşembe gününden bir tv haberi... Faizi haram gördüğünü söyleyerek tasarrufunu döviz olarak tutan bir vatandaş, muhabirin sorusu üzerine saat 2’yi beklediğini belirterek “Cumhurbaşkanımız söyledi, faiz inecek, kur daha da yükselecek, elimdeki döviz o zaman satacağım” diyor.

Sıradan tasarruf sahibinden başlayarak herkes görüyor ki faiz düşürülünce kur artacak.

Kur artınca ne olacağı da malum...

Hazine'ye de özel sektöre de ağır fatura çıktı

Dolar, Merkez Bankası'nın faizi indirmesiyle yaklaşık 25 kuruş arttı. Bu 25 kuruş, milyarlarca liraya bedel!

Hazine'nin 103.3 milyar doları dış, 33 milyar doları iç olmak üzere toplam 136.3 milyar dolar döviz cinsi borcu var. İşte o 25 kuruş var ya, o 25 kuruş, 136.3 milyar dolarlık borcun TL karşılığının 34 milyar lira artması demek.

Tutarı bir kez daha yazalım; 34 milyar Türk Lirası!

Böylesine bir yük altına niye girdik; faiz bir puan insin diye. Değdi mi, faiz bir puan inince hayatımızda olumlu anlamda ne değişti ya da değişeceğini sanıyoruz?

Yalnızca Hazine olsa iyi. Reel sektör şirketlerinin döviz varlık ve yükümlülükleri arasında 128 milyar dolar fark var. O 25 kuruşun 128 milyar dolarlık borca etkisi de 32 milyar lira. Yani reel sektör kuruluşlarının bilançolarına 32 milyar liralık bir yük geldi. Bu yük orada duracak mı sanıyorsunuz; fiyatlara yansıyacak ve alın size enflasyon!

Faiz düşünce enflasyon gerileyecek mi demiştiniz!

Abdulkadir Selvi

Akşener'in başbakanlık hamlesinin altında ne yatıyor?

27 Eylül 2021

Meral Akşener, bir süredir ısrarla cumhurbaşkanı adaylığı konusunda zerre kadar şahsi bir hesabının olmadığı mesajını veriyor.

Sürecin önünü tıkayan olmayacağım, diye açık çek veriyor. En son Halk TV'de **Suat Toktaş**'ın programında cumhurbaşkanı adaylığı tartışmalarının aksını değiştirecek bir açıklama yaptı. **"Ben cumhurbaşkanı adayı değilim. Ben başbakanlığa adayım"** dedi.

Akşener'in hamlesiyle birlikte, Millet İttifakı'nın cumhurbaşkanı adaylığı konusunda yeni bir durum ortaya çıktı.

6 Ağustos tarihli, "**Kılıçdaroğlu cumhurbaşkanı adayı, Akşener başbakan adayı**" başlıklı yazıda bu formülü gündeme taşımıştım. **Akşener** beni yanıltmadı. Yanlış anlaşılmasın, haberimin kaynağı İYİ Parti değildi. Hatta onlar, "**Bizim liderimiz ortak cumhurbaşkanı adayı olmalı**" diye bana sitem etmişlerdi. Ama ben o günkü yazımdan da anlaşılacağı üzerine bunu Millet İttifakı'nın 2023 stratejisine dönük olarak yazmıştım. **Kılıçdaroğlu** ile **Akşener** arasındaki görev dağılımı olarak yansıtmıştım.

Akşener'in 12 Temmuz'da Tunceli'de yaptığı, "**Sayın Kılıçdaroğlu'nun adaylığına saygı duyuyorum, en doğal hakkıdır**" şeklindeki açıklama CHP'de, **Kılıçdaroğlu**'nun ortak adaylığına bir yeşil ışık olarak yorumlanmıştı.

Kılıçdaroğlu 2 yıl içinde parlamenter sisteme geçişe öncülük edecek, **Akşener** ise parlamenter sistemin başbakanlığını üstlenecek, denilmişti.

O model işlemeye başladı mı?

AKŞENER, O ÇIKIŞI NEDEN YAPTI

Bir anlamda öyle bakılabilir. Ama madalyonun bir de öteki yüzü var. **Meral Akşener**, her türlü fedakârlığı yapan lider rolünü üstleniyor. 2023 seçimlerinde bir başarısızlık yaşandığı takdirde kimse **Akşener**'e hesap soramayacak. Bu durumda, eğer **Kılıçdaroğlu** aday olup kaybederse 2023 seçimlerinin faturası ona kesilecek. Siyasi ihtirasları uğruna seçimi kaybeden lider damgasını yiyecek.

Akşener bu çıkışı yaparken **Kılıçdaroğlu** ile istişare etmediğini açıkladı. CHP kaynaklarını yokladım. Doğru. Zaten ben de o kulisi CHP'lilerin beklentisi olarak yazmıştım.

CHP'liler şimdi şu sorunun yanıtını arıyorlar. "**Acaba Akşener, 2023 seçimlerini Erdoğan'ın kazanacağını mı düşünüyor? Olası bir başarısızlığın faturasını Kılıçdaroğlu'na kesmek için mi bu hamleyi yaptı?**" diye düşünüyorlar.

Siyasette her hamlenin bir hedefi vardır. Acaba **Akşener**'in hedefi ne?

KILIÇDAROĞLU'NA KANDİL'İN YANITI NE OLDU

CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun, "**Kürt sorununu HDP ile çözebiliriz**" açıklaması '**PKK-HDP-Kandil-İmralı-Demirtaş**' hattında güç mücadelesini ortaya çıkardı.

Kılıçdaroğlu, HDP sözünden çark edip Meclis'te çözüm söylemine döndü ama bir defa ok yaydan çıktı. HDP'nin bir önceki Eş Genel Başkanı **Sezai Temelli**, "**Asıl muhatap İmralı'dır**" çıkışını yaptı. **İmralı** ile rekabet halinde olan **Demirtaş** ise **Kılıçdaroğlu**'na destek verdi. HDP'nin muhatap olduğunu söyledi. Daha bütüncül bir yaklaşım ortaya koymasına rağmen **Mithat Sancar** da çözüm için

Meclis'i adres gösterdi. Ama **Öcalan**'ın avukatlarının da aralarında yer aldığı, Asrın Hukuk Bürosu ise **"En önemli muhatap Öcalan"** diye güçlü bir tavır ortaya koydu. **Kandil**'in de **İmralı**'nın da **Kılıçdaroğlu**'nun kendilerini yeniden denkleme sokmasından dolayı memnun oldukları anlaşılıyor. HDP'nin ise ağız kulaklarında. Kapanma davası öncesinde onlara hayat öpücüğü oldu.

İMRALI'NIN TALEPLERİ

Kandil, Öcalan üzerinden PKK'nın yayın organının manşetinden **Kılıçdaroğlu**'na yanıt verdi. PKK'nın yayın organında manşetten verilen haberde, **"CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun sözleriyle başlayan ve bulanıklaştırılmak istenen, 'Muhataplık' tartışması sürüyor. Oysa PKK lideri Öcalan 2013-2015 görüşmelerinde Meclis'in inisiyatif alarak müzakereleri ve sonuçları yasallaştırmasını en önemli konu olarak ele almış ve altını çizmişti"** denildi.

Terör örgütünün yayın organının manşeti **Kandil** tarafından belirleniyor. Hele çözüm süreci gibi bir konuda **Kandil**, bir süre sessiz kaldıktan sonra **Kılıçdaroğlu**'na yanıtını **Öcalan**'ın çözüm sürecindeki önerileri üzerinden vermeyi tercih etti.

Haberde, **Öcalan**'ın, Meclis'in inisiyatifini almasını istediği belirtiliyor. Ama bu **Kılıçdaroğlu**'nun, Kürt sorununun çözümü için Meclis'i adres göstermesinden farklı bir yaklaşım.

İMRALI'NIN MECLİS'TEN ONAY ŞARTI

1- Öcalan, "Bu işin stratejik tarafı benim" diyor.

2- Meclis'in bir karar almasını istiyor. Önerilerini sıralıyor, "Bu bir tezkere mi olur, karar mı olur onu bilemem. Komisyonların kurulması gerekir" diye konuşuyor. PKK'nın yayın organı bunu, **"Yasal güvenceye dikkat çekmişti"** diye paylaşıyor.

3- Öcalan, PKK'nın geri çekilmesiyle ilgili de bir şart koşuyor. "Tek taraflı bir çekilme olmayacak. Çekilme parlamento kararıyla olacak. Başbakan'ın, 'Çekilsin, kendilerine karışmayız' demesiyle olmaz. TBMM onaylayacak" diyor. PKK'nın yayın organı bu cümleyi aktardıktan sonra **Öcalan**'ın yasallık vurgusu yaptığına dikkat çekiyor.

ÖCALAN NE DEMİŞTİ?

İmralı görüşmelerinden oluşturulan notlarda ise **Öcalan, "Cemil bazı şeylere dikkat etsin. 'Müzakere başlar, biter' cümlelerini ben söyleyebilirim. Duran da (Kalkan), Cemil de (Bayık) bunları kullanmamalıdır"** demişti. Bu mutlak gücün **İmralı** olduğu anlamına gelmemeli. **Kandil** işine geldiği zaman **İmralı** kartını ileri sürüyor. Süreçleri sabote etmek istediği zaman kendisi inisiyatif kullanıyor. Zaten **Öcalan** da, **"Kandil yazılarında bana çok bağlı görünüyor ama pratikte öyle davranmıyor"** diyor. Burada **Kandil** mi, **Öcalan** mı, HDP mi, **Demirtaş** mı son

söz sahibi tartışmasını açma niyetinde değilim. Sadece **Kandil**'in **Kılıçdaroğlu**'na verdiği yanıtı paylaşmak istedim. **Kandil**'in tavrı üzerine **Kılıçdaroğlu**'na şu soruyu sormak istiyorum.

KILIÇDAROĞLU'NA SORU

Sayın **Kılıçdaroğlu**, **Kandil**'in, **Öcalan** üzerinden verdiği Meclis'ten tezkere çıkarılması ya da karar alınması önerisi karşısında ne diyorsunuz? Tavrınız ne olacak?

KILIÇDAROĞLU'NUN HDP STRATEJİSİ

Kılıçdaroğlu'nun bu hamlesinin iki yönü var. Biri, parti içindeki cumhurbaşkanlığı yarışına yönelik, diğeri ise 2023 seçimlerine ilişkin.

1- Kılıçdaroğlu, 'HDP, **Ekrem İmamoğlu**'nun cumhurbaşkanı adaylığını destekliyor. **Kılıçdaroğlu** aday olursa HDP'den beklendiği ölçüde destek alamaz' tezini çürütmek için bu hamleyi yaptı. **Kılıçdaroğlu** bir süredir yaptığı hamlelerle, en ciddi rakip olarak gördüğü **Ekrem İmamoğlu**'nun elindeki kartları almayı hedefliyor.

2- Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda kararlı olan **Kılıçdaroğlu**, yüzde 10'luk HDP oylarını yanına çekmek için çiçek atıyor.

HDP-PKK cephesi ise **Erdoğan** karşısındaki adayı destekleme konusunda istekli. Ancak Cumhurbaşkanı adayının belirlendiği süreçte söz sahibi olmak istiyor. Çözüm sürecinin bize öğrettiği gerçeklerden biri de HDP'nin her defasında yeni bir şartla gelmesi olmuştu. Daha bunlar iyi günleri, eğer iş ciddiye binerse PKK-HDP hattının, **Kılıçdaroğlu**'na şartları sürer.

İbrahim Kahveci

Akıl tutulması

Ali Babacan deyimi ile söyleyeceğim: “Eskiden de AK Partide slogancılar vardı ama bir de icraatçılar vardı. İcraatçılar gitti, geride slogancılar kaldı.”

Evet, AK Parti’de ve ülke yönetiminde sloganlar, semboller ile çözüm arayan bir anlayış hakim.

ABD’ye giderken sayın Biden ile başlayan övgü cümleleri, ABD’den dönüşte “Aramız hiç iyi olmadı, anlaşıyoruz” cümlelerine yerini bıraktı. Ama daha önemlisi Putin’e dönen övgü cümleleriydi.

Koca bir ülkenin dış politikası anlık ruh haline göre mi şekillenir?

Oysa Joe Biden’in Obama ve Trump ile başlayan gerginliğe ne kadar ek katkısı oldu? Hatta Ermeni Soykırım söylemini bile havaya bakarak ıslık çalarak karşılamıştık! Sonrasında da Afganistan’da “Siz isteyin biz yaparız” politikası yürütmüştük.

Ne oldu da ABD ziyareti sonrası bu gerilim oluştu? Aslında olan bir şey yok, olmayan bir şey var: Joe Biden’le görüşme niyeti Mustafa Destici ile görüşmeye dönünce sanırım bu gerilim oluştu.

Biden’e niyet, Destici’ye kismetmiş.

Biden ile ne görüşecektik ki?

Acaba FETÖ elebaşı hakkında isteklerimiz, dosyalarımız elimizden mi taşmıştı? Ya da başka bir konu mu? Mesela Barış Pınarı Harekatında 400 km boyunca sürecektir operasyon neden üç-beş km ile aniden bitti? ABD tarafından siyasilerin malvarlığı araştırılır (belki de açıklanır) sözü ile bir ilişki var mıydı? Bu ilişkinin Halkbank davası ayağı nedir? Belki de Biden ile işte tam da bu Halkbank davası mı konuşulacaktı?

Sadece görüşmemek bizim dış politikamızı neden bu derece değiştirdi?

Oysa Putin şu sıralar tam da İdlip ve Afrin’de bizim kontrol bölgelerimize doğru bomba yağıyor. Ama biz Putin’den bir kez daha S-400 alırsak diyoruz.

ABD’nin terör listesinde yer alan PKK ne hikmetse Putin’in listesinde gayet temiz. Ama olsun biz Biden’e kızıp Putin’e yaklaşıyoruz. Ne de olsa Halkbank gibi davalar girdi aramıza...

hhh

Akıl tutulması dış politikada değil, ekonomi yönetim şeklinde de yaşanıyor. Hatırlarsanız **Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan “Ben dikey mimariye karşıyım” dedi.** İyi ama İstanbul Belediye Başkanlığından başlayarak bugüne kadar İstanbul nasıl gökdelenlerle doldu?

Sorumlusu ve nihai izin verici kimdi?

Ataköy sahilini tıkayan o dikey binaların imarları bile Belediye’den alınıp Çevre ve Şehir Bakanlığı tarafından verilmedi mi? O vakit nasıl dikey mimariye karşı oluyoruz?

Hani **Abdülhamit Gül’ün “Kıyamet kopsa adaletten ayrılmayın”** sözü gibi. Ülkede adaletsizlikten kıyamet kopuyor ama Adalet Bakanı birşey yap(a)mıyor... Sanırım.

Şimdi benzer örnek pahalılıkta yaşanıyor. Efendim 5 büyük market sorumlu ilan edildi ve olay bitti galiba.

Marketlerin salgın hastalık gibi her yere yayılmasına, 200-300 metre ara ile aynı zincirin mağazalar açmasına, yan yana benzer zincirlerin açılmasına.... kurlsız bir perakende sisteminin oluşmasına kim izin verdi?

Dünyanın başka neresinde bu şekilde zincir market istilasası yaşanıyor? Dünyanın neresinde verimsiz bir sistem iktidar tarafından görmezden gelinerek oluşturuluyor?

Ama sorumluluk üstlenen yok tabi. Suç hep başkasında...

Tarlada 30 kuruş olan karpuz markette 3 lira olabiliyor. Tarlada 70 kuruş olan kuru soğan markette 2 lira olabiliyor ama aynı ürünler semt pazarlarında da çok az farkla satılıyor. Demek ki bir sistem sorunu oluşmuş. Kurulan sistem bozukmuş ve daha da bozulmuş...

Sorunu teşhis edemezsen tedavi de edemezsin. Yanlış teşhis yanlış tedavi getirir.

2013’den beri gıda sektöründe sorun yaşıyoruz. Hatırlayın o yılı... Özellikle çeltik üretiminde rekor hasada rağmen fiyatlar patlamıştı.

Daha 3-5 ay önce kuru soğan ve patates para etmiyor diye tarlasını hasat etmeye değmez bulan çiftçiler görüntü paylaşıyordu. Ama artık o kuru soğan ve patates semt pazarlarında bile 3-5 liradan satılıyor.

İyi ama 2018 sonu 2019 başında depocuları “**stokçu terörist**” algısı ile kim basmıştı? Bu ürünler depolanmaz ise hasat sonrası fiyatlar ne olur? Şimdi gördünüz mü?

Köylerde imamı bırakıp öğretmenleri taşıdığınızda aslında tarımı da taşımış olduğunu bilmiyor muydunuz? Ya da Antalya’dan bir kamyon domates İstanbul’a gelirken Cengiz’e , Limak’a, Kolin’e Kalyon’a kaç lira ödemek zorunda kalıyor?

Türk Halkının sofrasına Hazine garantili müteahhitleri kim oturttu da boğazından geçen lokmalarına ortak etti?

O yolları o köprüleri dini bayramda bile millete bedava yapamayan ama dini söylemi de en çok kullanan iktidar kim? Hayrettin Karaman aman duymasın....

hhh

Ülkede akıl tutulması yaşanması sadece market işinde mi?

Herkesin yıl sonunda beklediği faiz indirimini alelacele yaparak doların 8,30’dan 9,0 liraya yükselmesinde kim yol açtı? Hatta emsal ülkelere göre 3,50-4,00 lira aralığında olması gereken dolar kurunu 9,0 liraya kimin yanlış politikaları taşıdı? Ve bu müthiş maliyet artışının zam furçasını kim ödüyor?

Ve önümüzdeki yeni zamların faturasını da kim ödeyecek?

Tabii ki Türk Halkı... Ama yönetim hâlâ tertemiz ve suçlu başkaları olacak; değil mi?

Oğuz Demir

Yersiz ve gayri milli

Tuhafliklar ülkesi haline geldik.

Merkez Bankası, Perşembe günü kendisine verilen talimatı uyguladı. Faizi yüzde 19'dan yüzden 18'e çekti.

Haberin ardından ay başında 8,28'lere kadar gerileyen Dolar/TL 8,90'a doğru yol aldı. Yaz tatilinin bittiği, sonbahara girdiğimiz **Eylül ayında TL 60 kuruş birden** değer kaybetti. Bir önceki yazımda da yazdım, bundan sonrasının ne olacağını **ancak falcılar** bilir.

Görünen o ki Merkez Bankası faiz indirmeye devam edecek. Nereye kadar indireceği ise **ekonomi biliminin değil astrolog ve falcıların araştırma konusu** artık.

TL'deki değer kaybının önümüzdeki dönemde fiyatlara yansıtacağını artık kundaktaki bebek bile bilir oldu. Tekrar etmeye gerek yok.

Bu arada bir İhracatçı Birliği Başkanı da Cumhuriyet Gazetesi'ne bir açıklamada bulunuyor.

Açıklama şöyle:

"Kurların hipertansiyon gibi fırlamasını kimse istemez. Sonuçta vücudun kimyası bozuluyor. Dolar kurunun olması gereken nokta 9 lira. Bu seviye bir yerde ihracat ve üretimi daha da destekler. Yılbaşı geliyor. Rekabet etmem, **çalışanlara yüzde 20-25 zam vermem için kur 9 TL** olmalı. Kur **8,75'e inerse ayakta kalma şansım yok.**"

Neresinden tutsam bilemedim.

Sayın Başkan diyor ki 8,75'e inerse ayakta kalma şansım yok. Oysa kur daha yeni 8,75 seviyesini geçti. Bütün bir yaz boyunca bir beş dakika sadece 8,80'de kaldı. Onun dışında zaten 8,40 civarında bir ortalaması var.

Bu arada nasıl ayakta kaldı ihracatçılar acaba?

Ya da çok geri gitmeye gerek yok. Sadece altı-yedi ay önce Ağbal yönetimindek TCMB'nin hamleleri ile Dolar/TL 6,90'lara kadar gerilemişti.

Doğrusu sekiz aydır ayakta nasıl kalmışlar çok merak ettim. Gerçi o sıralar da **Dolar 7,5 TL'nin altında kalırsa batarız** diyorlardı. İhracatçı gördüğünüz gibi hiç doymuyor. Hep daha fazla, hep daha fazla istiyor.

Verelim elbette. Daha çok verelim.

Ama **hep bana hep bana** bir yere kadar.

Adına "**rekabetçi**" dedikleri bu kur seviyesi enflasyona yansıdığında "**yaşanamaz**" bir kura dönüşüyor.

Gelirler sabitken hayat daha pahalı hale geliyor. Alım gücü sürekli düşüyor.

Ancak ihracatçının geliri dövizle. Dolayısıyla onlar için sıkıntı yok.

TL değer kaybettikçe **hem kurdan kazanıyorlar hem de sabit TL cinsinden ücretlerden ötürü daha düşük maliyetle** mal üretebiliyorlar.

Bir ihracatçı düşünün.

Bundan **yedi ay önce 1000 Dolara sattığı bir mal karşılığı 7.000 TL gelir** elde ediyordu. Asgari ücretli bir işçiye ödediği ücret ise **o gün 2.825 TL idi**.

Aradan yedi ay geçti.

1000 Dolar yerine rekabetçi olmak için diyelim ki 900 Dolara malını satmaya başladı. **Alıcı için 100 Dolarlık bir indirim demek bu**. Gayet cazip. Bizim ihracatçının geliri ise TL cinsinden TL'nin değer kaybından ötürü **8.000 TL'ye yükselmiş oldu**. **Asgari ücretli ise hala 2.825 TL almaya** devam ediyor.

Diyeceksiniz ki ihracatçının üretimdeki tüm maliyetleri TL değil ki. İthal girdi kullanıyor.

İşte ben de tam onu diyorum. Gelirleri döviz, giderleri dövizken fiyatı rekabetçi hale getiren indirimi **ihracatçı nereden fedakarlık ederek** yapabiliyor?

Yani rekabetçi olan kur mu? Tabii ki değil!

Gördüğünüz gibi rekabetçiliği sağlayan TL'nin değer kaybı değil, **TL değer kaybederken TL cinsinden giderlerin sabit kalması**.

Alın size **bir servet transferi, gelir adaletini bozan bir durum** daha!

27.09.2021

Merkez Bankası faizi indiriyor. Kur sıçırıyor.

TL ile kazanan işçinin sabit ücretinin döviz cinsinden değeri düşüyor. Enflasyon arttıkça satın alma gücü düşüyor. İşçi yoksullaşıyor.

Sonuçta TL değer kaybettikçe, işçi alım gücünü kaybettikçe ortaya **iki kazanan** çıkıyor.

Birincisi dışarıya mal satan ihracatçı.

İkincisi bu malı satın alan yabancı.

Ama sloganımız yerli ve milli!

Ama yaşananlar gayet yersiz ve gayri milli!

27 Eylül 2021, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Artık eskisi gibi değiliz

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Amerika dönüşü yaptığı açıklamalar ve Biden yönetimine gösterdiği tepki bir kesim muhalefette ümit yarattı. Bunlara göre Erdoğan'ın dünyadaki yalnızlığının başlangıcı oldu bu. New York'ta Birleşmiş Milletler toplantısı dolayısıyla buraya gelen hemen her liderle görüşen Biden'ın Erdoğan'la görüşmemesi Türk muhalefetine nefes aldırdı. Eski alışkanlıklarını bırakamayan belirli kesimler şimdi bir Amerikan darbesinin sahnelenmesini adeta bekliyorlar. Oysa daha iki gün önce ABD Kongresi'nden PKK-PYD'ye 160 milyon dolarlık destek çıktı. Aynı şekilde Amerika'da üslenmiş bulunan Fetullah Gülen'in dünyanın her köşesinde ve Türkiye'de de CIA'ye desteğiyle neler çevirdiği çok iyi biliniyor. **Yani Türkiye'de siyaset yapanlar veya siyasete heves edenler Erdoğan takıntısını bırakıp dünya gerçekleriyle karşı karşıya gelmeyi göze almalıdırlar. Geçmişimiz bu gafillerin Amerika'ya duydukları güvenin askeri darbeye, iç savaşa, sokak kalkışmalarına dönüştüğünü artık hatırlamalıdırlar.**

Bereket Tayyip Erdoğan o eski kuşak gafil siyasetçilerden değil. Çünkü bir ülkenin güvenliğinin sadece Amerika'ya dayanarak sağlanamayacağını biliyor. Nitekim bu ayın sonunda Soçi'de Putin ile yapacağı görüşmenin gündemi bile belli. Rusya, Türkiye ile birlikte Suriye topraklarında bölgenin güvenliğini sağlamaya kararlı. Bunca problemlili dönemlerde almamız gereken dersleri artık unutmayalım. Türkiye'de ne zaman bir kalkınma hareketi görülürse Amerika'nın bunu baltalamaya hazır olduğu biliniyor. Bu gerçeği Adnan Menderes'te de, Turgut Özal'da da gördük. Ama Tayyip Erdoğan eskisine göre çok fazla hazırlıklı. Bu bakımdan Erdoğan'ın Amerika'ya ve Biden'a karşı seslendirdiği tepkilere bel bağlayan gafil muhalefet dilerim sonunda kendine gelir.